

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

De heer F. Frowijn
CDA

Datum
21 september 2020

Uw kenmerk

Contactpersoon
M. Bouw

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke
vervolgvragen Onderzoeken ex artikel
109a Waterschapswet

Registratienummer
20.0753108

Telefoonnummer
072-5827898

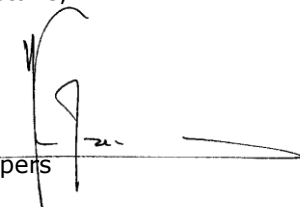
Geachte heer Frowijn,

Op 22 juni jongstleden stelde u het college van dijkgraaf en hoogheemraden schriftelijke vervolgvragen (20.0746581) over Onderzoeken ex artikel 109a van de Waterschapswet. Tussen het stellen van uw vragen en deze beantwoording in heeft u contact gehad met de dijkgraaf over dit onderwerp. Daardoor volgt de beantwoording later dan gebruikelijk is. Met deze brief voorzien wij in de beantwoording van uw vragen. Op de volgende pagina's vindt u de vragen, gevolgd door een reactie.

Met vriendelijke groet,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

M.J. Kuipers

de dijkgraaf,

drs. L.H.M. Kohsiek

Datum
21 september 2020

Vraag 1: Wat is de echte verklaring van het feit dat het CHI sinds 2008 - het jaar van de inwerkingtreding van art. 109a WsW (vanwege de Wet modernisering waterschapsbestel) - in strijd met de wet geen verslagen van onderzoeken ex art. 109a WsW heeft mogen ontvangen bij de jaarstukken, (waar de tekst van art. 109a WsW toch luidt in lid 1: "Het dagelijks bestuur verricht periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur. Het algemeen bestuur kan bij verordening hierover regels stellen" en in lid 2: "Het dagelijks bestuur brengt schriftelijk verslag uit aan het algemeen bestuur van de resultaten van de onderzoeken.") en hoe beoordeelt het college van D&H dit niet voldoen aan de wet?

In de Waterschapswet staat het volgende:

Artikel 109a

1. Het dagelijks bestuur verricht periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur. Het algemeen bestuur kan bij verordening hierover regels stellen.
2. Het dagelijks bestuur brengt schriftelijk verslag uit aan het algemeen bestuur van de resultaten van de onderzoeken.

De Waterschapswet geeft aan dat het dagelijks bestuur periodiek onderzoek uitvoert naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. Het algemeen bestuur kan in een verordening hierover regels stellen. Al vanaf 2007 heeft HHNK een rekenkamercommissie. De actuele regels als bedoeld in artikel 109a, lid 2 zijn vastgelegd in de door het algemeen bestuur vastgestelde 'Verordening op de rekenkamercommissie HHNK 2019'.

In de toelichting bij artikel 2 van de 'verordening van de rekenkamercommissie' is het volgende te lezen:

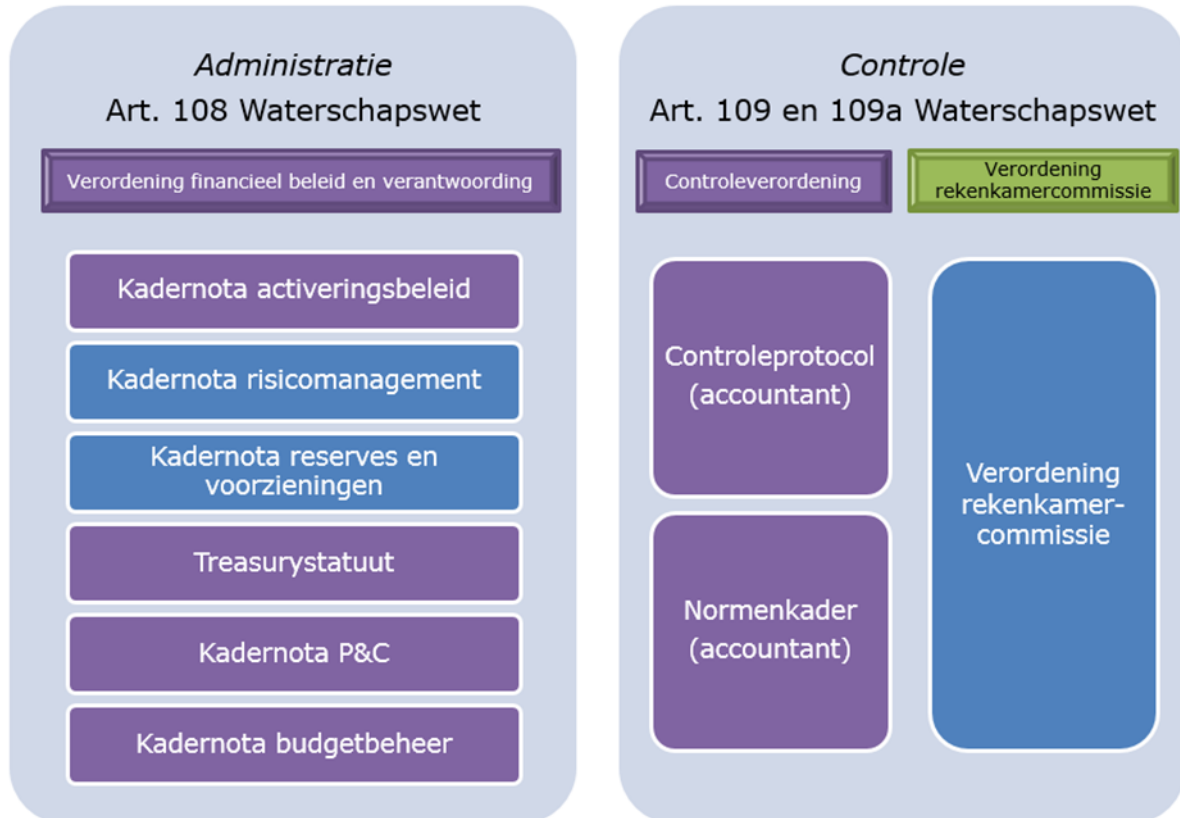
Artikel 2 Instelling en taak

In dit artikel wordt de instelling en de taak van de rekenkamercommissie geregeld. Gekozen is voor een formulering die nauw aansluit bij de formulering in art. 109a, eerste lid, van de Waterschapswet. De term 'gevoerd bestuur' geeft aan dat de onderzoeken van de commissie niet beperkt zijn tot de effectiviteit van het beleid en de uitvoering daarvan, maar zich ook uitstrekken tot de effectiviteit van het beheer en de organisatie.

Met de 'Verordening op de rekenkamercommissie' is beoogd invulling te geven aan het onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het bestuur, zoals bedoeld in artikel 109a van de Waterschapswet. Dit blijkt onder andere ook uit het CHI-voorstel dat is behandeld in de vergadering op 13 december 2017 over de herziening van diverse verordeningen en beleidskaders met betrekking tot de administratie en controle, zoals ook de 'verordening inzake de beleids- en verantwoordingsfunctie'. In dit voorstel is met onderstaande figuur de functie van de verschillende documenten in beeld is gebracht.

Waterschapswet Hoofdstuk XV: de administratie en controle

In artikel 9 van de 'Verordening op de rekenkamercommissie HHNK 2019' is de volgende bepaling opgenomen:

Artikel 9 Onderwerpselectie en onderzoeksprotocol

1. De commissie kiest de onderwerpen voor haar onderzoek en formuleert de probleemstelling aan de hand van een onderzoeksprotocol. Het protocol maakt deel uit van het reglement van orde.
2. Het college van hoofdingelanden en het college van dijkgraaf en hoogheemraden kunnen bij de voorzitter een onderwerp voor onderzoek voordragen.
3. De commissie zendt de opzet van de door haar te verrichten onderzoeken ter kennisneming naar het college van hoofdingelanden.
4. Jaarlijks legt de voorzitter een jaarprogramma of meerjarenprogramma van de door de commissie te verrichten onderzoeken ter kennisneming aan het college van hoofdingelanden voor.

Vanaf 2007 was het dagelijks bestuur van mening dat de RKC van HHNK aan deze rol invulling gaf.. De rekenkamercommissie verricht periodiek onderzoeken en brengt hierover schriftelijk verslag uit aan het algemeen bestuur. Bij het aanbieden van de 'verordening inzake de beleids- en verantwoordingsfunctie' in 2017 ontstond er in het CHI de discussie over het expliciet opnemen van de 109a onderzoeken door het dagelijks bestuur in deze verordening.

Datum
21 september 2020

Na het amendement van de heer Vonk is dit er echter niet in opgenomen. Desalniettemin heeft het dagelijks bestuur zich gerealiseerd dat naast rekenkamercommissieonderzoeken ook op een andere manier invulling gegeven kan worden aan de Waterschapswet en heeft zodoende actie ondernomen tot een onderzoek op grond van artikel 109a. Dit onderzoek is opgestart in 2018. Door allerlei omstandigheden is het eerste onderzoek pas afgelopen voorjaar afgerond; de evaluatie met betrekking tot de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Het rapport en de reactie van D&H zijn met u gedeeld op 25 juni middels de wekelijkse verzending. Er wordt nu een inventarisatie gedaan naar nieuwe onderwerpen die bruikbaar zijn voor een dergelijk 109a onderzoek.

Net zoals de rekenkamercommissie-onderzoek zullen toekomstige artikel 109a onderzoeken die expliciet worden uitgevoerd in opdracht van het dagelijks bestuur met het algemeen bestuur gedeeld worden inclusief reactie van het dagelijks bestuur, als deze zijn afgerond. Daarnaast zullen de aanbevelingen worden opgenomen in het aanbevelingenregister waar in de jaarstukken verantwoording op wordt afgelegd.

De term 'periodiek' in artikel 109a geeft niet expliciet aan dat er jaarlijks onderzoek gedaan moet worden. Wel betekent periodiek dat met enige regelmaat onderzoek moet worden gedaan. Het dagelijks bestuur is van mening te voldoen aan de artikel 109a, daar hierin niet strikt is omschreven met welke frequentie het dagelijks bestuur onderzoek moet verrichten naar doelmatigheid en doeltreffendheid. In vraag 2 wordt verder ingegaan op de 'verordening inzake de beleids- en verantwoordingsfunctie' waarin meer toegespitst kan worden op de 109a functie. Bovendien zijn er door de rekenkamercommissie onderzoeken gedaan met het doel invulling te geven aan artikel 109a. Artikel 9 van de 'Verordening op de rekenkamercommissie' biedt het algemeen bestuur tenslotte nog de mogelijkheid zelf invloed uit te oefenen op de onderwerpen van onderzoek.

Om in de toekomst overlap te voorkomen op onderwerpen van de onderzoeken van de rekenkamercommissie en de 109a-onderzoek die rechtstreeks in opdracht van het dagelijks bestuur worden uitgevoerd door de ambtelijke organisatie, zullen er procesafspraken worden gemaakt met de rekenkamercommissie.

Als aanvulling op het bovenstaande willen we u wijzen op de ontwikkeling van de rechtmatigheidsverantwoording, die mogelijk ook binnen korte tijd voor waterschappen gaat gelden. Er is een wetsbesluit in voorbereiding die dit verplicht gaat stellen. In dat licht kan het ook invloed hebben op de invloed en typen onderzoeken die er plaats moeten gaan vinden om bij te dragen aan de rechtmatigheidsverantwoording.

Vraag 2: Is het college van D&H bereid om een concept-verordening voor te leggen aan het CHI die diverse zaken regelt rond de uitvoering van onderzoeken naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door het hoogheemraadschap gevoerde bestuur ex art. 109a WsW, zoals: de frequentie (bijv. jaarlijks tenminste 1 onderzoek), de scope (bijv. meer gericht op uitvoering dan op beleid, omdat het laatste toch meer het domein van de Rekenkamercommissie is), de planning (bijv. opname van voorstellen voor uit te voeren onderzoek in de begroting) en de wijze van rapportage, van openbaarmaking en van behandeling in het CHI? Zo ja, wanneer kan het CHI zo'n concept ongeveer tegemoet zien en zo nee, waarom niet?

In 2017 is door het algemeen bestuur besloten dat het niet noodzakelijk is om expliciete regels op te nemen in de 'Verordening inzake de beleids- en verantwoordingsfunctie'. Dat betekent niet dat er

geen onderzoeken verricht kunnen worden. Eens in de vier jaar wordt de 'verordening inzake de beleids- en verantwoordingsfunctie' herzien; dat houdt in dat in 2021 de 'verordening inzake de beleids- en verantwoordingsfunctie' op de agenda staat om te worden herzien. Met het licht op het verplicht stellen van de rechtmatigheidsverantwoording is dit nog actueler geworden. Bij de herziening van de verordening zal expliciet aan de orde komen of het gewenst is om regels rondom 109a onderzoeken (zoals frequentie, planning en onderwerpenlijst) op te nemen en de procesafspraken te borgen.